

PERFIL PROFESSIONAL NEUROPEDIATRE/A

Acord aprovat en data 11 de novembre de 2011 pel Comitè d'Expertes i Experts en Formació en l'Àmbit de l'Acció Social.

Sumari	pàg.
1. JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS	2
1.1 Introducció	2
1.2 Marc legal del servei d'atenció precoç	3
1.3 Objectius i metodologia	6
2. DEFINICIÓ DE LES FUNCIONS	7
2.1 Funcions en relació a l'infant	7
2.2 Funcions en relació a la família	7
2.3 Funcions en relació a l'equip interdisciplinari	8
2.4 Funcions en relació al centre	8
2.5 Funcions en relació amb altres professionals, comunitat i/o entorn	9
2.6 Funcions en relació a la formació, recerca i docència	9
2.7 Funcions en relació a la coordinació del centre	9
3. PERFIL PROFESSIONAL I APTITUDINAL/ACTITUDINAL	11
3.1 Perfil professional	11
3.2 Perfil aptitudinal i actitudinal	11
4. FORMACIÓ ESPECÍFICA TEORICOPRÀCTICA	12
Metodologia activa i avaluació de competències	12
4.1 Formació teòrica	13
4.2 Formació en pràctiques	15

Annex. Relació de persones participants en l'elaboració del perfil professional.

1. JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS

1.1. Introducció

La Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, regula i ordena el Sistema de serveis socials amb la finalitat de garantir-ne l'accés universal per fer efectiva la justícia social i promoure el benestar del conjunt de la població, i aconseguir que els serveis socials es prestin amb els requisits i els estàndards de qualitat òptims necessaris per garantir la dignitat i la qualitat de vida de les persones.

Aquesta Llei defineix el Sistema de serveis socials com *'el conjunt integrat de recursos, equipaments, projectes, programes i prestacions de titularitat pública i privada que tenen per objecte l'atenció a persones que presenten situacions de necessitat i assegurar-ne el dret a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de llurs necessitats personals bàsiques i socials'*.

Així doncs, el sistema públic de serveis socials és integrat pel conjunt de recursos, equipaments, projectes, programes i prestacions destinats a assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de llurs necessitats personals bàsiques i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social i del benestar de les persones. Aquests serveis socials poden ser de titularitat de l'Administració de la Generalitat, de les entitats locals i d'altres administracions, i també els que l'Administració concerta amb les entitats d'iniciativa social o privada. A més, el sistema s'organitza en forma de xarxa per treballar en coordinació, i amb la col·laboració i el diàleg de tots els actors que intervenen en el procés d'atenció a les persones.

El sistema català de serveis socials s'estructura en serveis socials bàsics i especialitzats, que configuren la Xarxa de serveis socials d'atenció pública: els serveis socials bàsics són el primer nivell del sistema públic de serveis socials i la garantia de més proximitat a les persones usuàries i els àmbits familiar i social, i els serveis socials especialitzats s'organitzen atenent la tipologia de les necessitats, per tal de donar resposta a situacions i necessitats que requereixen una especialització tècnica o la disposició de recursos determinats.

La Llei de serveis socials incorpora la Cartera de serveis socials com a instrument que determina el conjunt de prestacions de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i que inclou totes les prestacions de serveis, econòmiques i tecnològiques del sistema públic de serveis socials. Cal tenir present que la Cartera de serveis socials i els reglaments que ordenen l'atenció bàsica i l'especialitzada han de fixar les ràtios de personal professional, les titulacions d'accés i els perfils professionals per assegurar la qualitat i l'eficiència en la prestació dels serveis socials garantits del sistema.

Altres aspectes remarcables de la Llei de serveis socials són, d'una banda, la incidència de la planificació dels serveis socials mitjançant l'elaboració, la participació i l'aprovació del Pla estratègic de serveis socials i, d'altra banda, la dedicació d'un títol sencer de la Llei a la formació i a la recerca en serveis socials, així com la dedicació d'un capítol als professionals dels serveis socials, en el sentit que l'organització del sistema públic de serveis socials ha de tenir el personal suficient amb la formació, la titulació, els coneixements, l'estabilitat laboral, la capacitat, el reconeixement social i laboral, i les aptituds que calguin per garantir l'eficiència i l'eficàcia en la prestació dels serveis socials.

Per tant, la millora professional de les persones que treballen en els serveis socials és cabdal per al conjunt del Sistema de serveis socials i ha de gaudir de l'atenció, el respecte i el suport necessaris per assegurar-ne la presència en la definició dels serveis socials.

Per a l'elaboració dels perfils professionals del Servei d'Atenció Precoç s'ha consultat la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, el Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011 i el Decret 261/2003, de 21 d'octubre, pel qual es regulen els serveis d'atenció precoç.

S'ha consultat, també, el document *Recull de procediments d'atenció directa per als centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP)* elaborat per la Taula Tècnica d'Atenció Precoç.

Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família. Institut Català d'Assistència i Serveis Socials
Col·lecció Eines, número 10
Barcelona, 2010

Aquesta publicació recull els procediments bàsics en l'atenció directa dels infants que presenten necessitats, des de que es detecten les dificultats i es planteja la demanda d'intervenció fins que, un cop diagnosticada i desenvolupada l'atenció terapèutica adequada, l'infant rep la baixa del servei.

1.2. Marc legal del servei d'atenció precoç

Catalunya disposa d'una ampla xarxa de centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP), que han esdevingut centres especialitzats en l'atenció integral dels infants fins als sis anys amb dificultats i/o trastorns en el seu desenvolupament o amb risc de patir-los. Com a serveis d'atenció pública, s'estenen per tot el territori català i treballen coordinats amb la resta de dispositius implicats en l'atenció de la petita i primera infància.

Els serveis d'atenció precoç són una de les prestacions que recull la **Cartera de serveis socials 2010-2011** (Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de serveis socials 2010-2011, DOGC núm. 5738, de 20 d'octubre de 2010) que fixa el conjunt de prestacions del Sistema públic de serveis socials a què té dret la ciutadania, alhora que impulsa el model de protecció social a Catalunya com un element imprescindible. La Cartera defineix el servei d'atenció precoç de la següent manera:

Servei d'atenció precoç

Descripció

Servei que incideix en els trastorns del desenvolupament infantil i les situacions de risc que puguin provocar-los. El servei ofereix un conjunt d'actuacions de caire preventiu, de detecció, de diagnòstic i d'intervenció terapèutica, de caràcter interdisciplinari, que s'estén, en un sentit ampli, des del moment de la concepció fins que l'infant compleix els sis anys, abastant, per tant, l'etapa prenatal, perinatal, postnatal i petita infància.

Garantia de la prestació

Prestació garantida.

Objecte

Atendre la població infantil des de la concepció fins que l'infant compleixi els sis anys pel que fa a la prevenció, la detecció, el diagnòstic i el tractament dels

	trastorns del desenvolupament o les situacions de risc de patir-los.
Funcions	- Realitzar un diagnòstic interdisciplinar funcional, sindròmic i etiològic del desenvolupament de l'infant, de la situació familiar i de l'entorn. - Efectuar l'avaluació continuada del desenvolupament de l'infant. - Fer la intervenció terapèutica interdisciplinària a l'infant i al seu entorn immediat de forma ambulatoria i periòdica. - Col·laborar i cooperar amb els serveis socials, sanitaris, educatius i altres que desenvolupin tasques a nivell de prevenció i detecció precoç dels trastorns de desenvolupament i situacions de risc en la població infantil fins als sis anys. - Orientar les famílies fent l'assessorament i suport als pares o tutors en els continguts que li siguin propis. - Orientar els professionals de l'educació infantil en les etapes de 0 a 3 anys i de 3 a 6 anys pel que fa als trastorns del desenvolupament. - Les altres funcions establertes per l'ordenament jurídic vigent.
Situació de la població destinatària	Infants amb trastorn en el desenvolupament o amb risc de patir-los.
Edat de la població destinatària	De 0 a 6 anys.
Forma de prestació	En establiment diürn.
Perfil dels professionals	Metge/essa neuropediatre/a, o de manera transitòria o excepcional metge/essa amb formació acreditada de pediatria o de neuropediatria; psicòleg/òloga amb formació acreditada en desenvolupament infantil; fisioterapeuta; logopeda; treballador/a social. Les figures professionals de psicomotricista i pedagog/a, tot i no ser obligatòries, són recomanables atès el ventall d'edat dels infants atesos.
Ràtios de professionals	Es garantiran professionals terapeutes suficients per tal que la freqüència assistencial mitjana en l'atenció dels infants quedi situada entre 0,8 i 1,2 hores setmanals.
Estàndards de qualitat	Publicació del Departament de Benestar Social i Família: "Indicadors d'avaluació de qualitat. Avaluació externa de qualitat dels centres de l'ICASS. Centres de desenvolupament infantil i atenció precoç. Juny 2001".
Criteris d'accés – normativa reguladora	Els requisits per accedir a aquest servei són el següents: a) l'acreditació de la situació de necessitat, d'acord amb els articles 4 i 5 del Decret 261/2003, de 21 d'octubre, pel qual es regulen els serveis d'atenció precoç; b) el requisit d'edat establert en aquesta disposició; c) la residència habitual en un municipi de Catalunya; d) per a les persones estrangeres, els

requisits establerts en la normativa vigent d'estrangeria i d'acollida i integració de les persones immigrades; e) la resta de requisits d'accés establerts en l'ordenament jurídic vigent.

També cal destacar el que estableix el **Decret 261/2003, de 21 d'octubre, pel qual es regulen els serveis d'atenció precoç**, pel que fa als aspectes que fan referència als requisits d'accés, els professionals i els establiments on es realitza el Servei d'Atenció Precoç:

Article 4

Persones que tenen dret als serveis i durada d'aquests

4.1 Tenen dret als serveis d'atenció precoç els infants, amb trastorns en el seu desenvolupament o amb risc de patir-los, des del moment de la concepció i fins que compleixin els sis anys.

4.2 S'entén per trastorn en el desenvolupament, la disfunció transitòria o permanent ja sigui de caràcter neurològic, psicològic o sensorial que presenta un infant en el seu procés de maduració.

4.3 S'entén per risc de patir trastorn en el desenvolupament, quan l'infant es troba en una situació de caràcter biològic, psicològic o social que dificulta el seu desenvolupament.

4.4 La durada dels serveis serà la que precisi cada infant i s'estendrà fins que les necessitats d'atenció puguin ser cobertes pels serveis de caràcter general, ja siguin educatius, sanitaris o socials o, en tot cas, quan compleixi l'edat de sis anys.

Article 5

Procediment d'accés

5.1 L'accés als serveis d'atenció precoç es pot efectuar d'ofici o a instància de part.

5.2 El procediment d'ofici l'insten els centres de desenvolupament infantil i atenció precoç o directament o a partir dels casos provinents dels serveis sanitaris, dels serveis socials o dels serveis d'ensenyament.

5.3 El procediment a instància de part l'insten, mitjançant sol·licitud, els pares, els tutors o els guardadors.

5.4 El reconeixement i extinció del dret es produeix mitjançant document d'alta i baixa dels serveis emès pel Departament de Benestar Social i Família en aplicació de l'ordenament administratiu.

Article 8

Personal

8.1. Per realitzar les activitats i funcions indicades a l'article anterior, els serveis d'atenció precoç han de disposar de professionals amb formació en desenvolupament infantil i intervenció familiar i social, que formaran un equip interdisciplinari, dirigit per un responsable tècnic.

8.2. Els establiments específics on es prestin els serveis d'atenció precoç que formin part de la Xarxa Bàsica de Serveis Socials de Responsabilitat Pública, han de comptar amb les especialitzacions en els àmbits de: neurologia infantil, psicologia clínica, logopèdia, fisioteràpia i treball social.

Article 9

Àmbits on es prestin els serveis i condicions materials dels establiments

9.1. Els serveis d'atenció precoç es prestin en un establiment específic o en l'entorn natural de l'infant.

9.2. Els establiments específics de la Xarxa Bàsica de Serveis Socials de Responsabilitat Pública on es prestin els serveis d'atenció precoç són els centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP), els quals han de reunir les condicions materials que s'indiquen a l'annex.

1.3. Objectius i metodologia

Objectius

La proposta sobre el perfil professional de l'àmbit de la neuropediatria del servei d'atenció precoç es fonamenta en les aportacions que es van fer sobre aquest tema en el seminari de treball, que va tenir lloc els dies 30 de juny i 8 de juliol de 2011, d'acord amb la normativa vigent i la Cartera de serveis socials.

El Comitè d'Expertes i Experts en Formació en l'Àmbit de l'Acció Social amb funcions d'assessorament i aprovació dels perfils professionals adients a les funcions dels serveis del Sistema Català de Serveis Socials, ha d'incidir en la regulació de la capacitat professional del/la metge/essa neuropediatre/a del servei d'atenció precoç.

La regulació de la capacitat professional corresponent implica:

1. Definir el perfil professional a partir de les funcions que ha d'exercir.
2. Proposar, a partir, d'aquest perfil, els requisits mínims d'accés i la formació específica complementària teoricopràctica per a aquests professionals.

Metodologia

En el seminari de treball van participar professionals en actiu de l'àmbit de la neuropediatria de diferents zones geogràfiques i diferents tipologies de centres de desenvolupament infantil i atenció precoç de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública, coordinats per representants de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials i del Gabinet Tècnic del Departament de Benestar Social i Família.

Es van fer dues sessions de treball: en la primera sessió es van treballar les funcions del perfil professional, mentre que en la segona es va incidir en la formació i les aptituds i actituds per a l'exercici professional.

2. DEFINICIÓ DE LES FUNCIONS DEL/LA NEUROPEDIATRE/A

2.1. Funcions en relació a l'infant

- Realitzar i/o participar en l'entrevista d'acollida, en els casos que es consideri oportú, així com informar sobre el servei d'atenció precoç i recollint el/s motiu/s de consulta explícit/s i implícit/s i la preocupació de la família.
- Realitzar i/o participar en l'anamnesi per recollir les dades de la història de l'infant i la família, així com del seu entorn.
- Realitzar la valoració de l'infant mitjançant l'observació de la conducta i l'exploració física, neurològica i del desenvolupament.
- Valorar la necessitat de sol·licitar, si escau, exploracions complementàries o sol·licitar la intervenció d'altres professionals.
- Establir la hipòtesi diagnòstica a nivell funcional, i sempre que sigui possible, sindròmic i etiològic, amb el corresponent pronòstic, per aportar-la a l'equip interdisciplinari.
- Realitzar l'orientació terapèutica i participar en el pla d'atenció.
- Realitzar el seguiment evolutiu de l'infant.
- Elaborar els informes de l'infant en relació a l'àmbit de la seva competència.
- Valorar els informes i exàmens realitzats per altres professionals.
- Coordinar-se amb els professionals dels àmbits sanitari, educatiu i social que intervenen en l'atenció de l'infant.
- Participar en el procés de finalització de la relació terapèutica dels casos que no requereixen derivació, acompanyant l'infant i la família, així com gestionar la desvinculació de la família amb el servei.
- Participar en el procés de derivació, si es considera necessari, de l'infant i la família, amb la finalitat de transferir la responsabilitat del tractament a un altre servei o dispositiu d'atenció a la primera infància, així com gestionar la desvinculació de la família amb el servei.

2.2. Funcions en relació a la família

- Recollir el motiu de consulta de la família, les seves preocupacions i expectatives.
- Facilitar als pares la comprensió de les capacitats i dificultats de l'infant, i enfortir-ne la visió de l'infant com a persona.
- Observar la relació de la família envers l'infant i potenciar-la saludablement.
- Transmetre la hipòtesi diagnòstica a la família de manera entenedora.
- Afavorir la implicació dels pares en el tractament de l'infant.
- Informar dels resultats de les exploracions complementàries de manera entenedora.
- Fer visites de seguiment, si escau, per valorar l'evolució, reformular el diagnòstic, replantejar el tractament, etc. i donar resposta a possibles dubtes o preocupacions, especialment en diagnòstics greus.
- Ajudar a entendre els diagnòstics aportats per altres equips o professionals que intervinguin en l'atenció a l'infant.
- Elaborar informes mèdics a petició de la família.

- Realitzar o participar, si escau, en l'entrevista de devolució del diagnòstic interdisciplinari transmetent les conclusions del procés diagnòstic i la proposta terapèutica.
- Orientar a la família en cas que precisin ajut d'altres professionals.
- Facilitar informació genètica a la família o derivar-la a un servei especialitzat si s'estableix o es sospita una base genètica del seu trastorn.

2.3. Funcions en relació a l'equip interdisciplinari

- Participar en les reunions periòdiques de l'equip interdisciplinari.
- Elaborar, amb la resta de l'equip, criteris de funcionament de l'equip interdisciplinari i d'atenció a l'infant (priorització, derivació, tipologia d'atenció,...).
- Analitzar, conjuntament amb la resta de l'equip, el motiu de la consulta, la prioritat i l'itinerari a seguir.
- Participar en la valoració interdisciplinari dels casos.
- Participar coordinadament en l'elaboració del diagnòstic biopsicosocial, del pla d'atenció terapèutica i del seguiment de casos, així com establir el professional de referència si és necessari.
- Realitzar i/o participar en sessions clíniques i espais de supervisió.
- Realitzar reunions específiques i establir espais d'interconsulta amb professionals de l'equip.
- Col·laborar en projectes de treball multidisciplinari.
- Transmetre a la resta de l'equip la comprensió des de la vessant de la neuropediatria i aportar el coneixement mèdic a l'equip.
- Participar en la planificació de la baixa i/o derivació de l'infant a un altre servei.

2.4. Funcions en relació al centre

- Participar en la confecció i planificació dels objectius generals del servei d'atenció precoç.
- Participar en la revisió i seguiment del reglament de règim intern i complir amb les seves normes i les del funcionament del centre.
- Participar en la incorporació de nous professionals al centre.
- Participar en l'elaboració de la memòria anual i facilitar les dades relatives al seu àmbit i competència.
- Participar en l'elaboració dels protocols d'actuació del centre.
- Conèixer el treball d'altres professionals per atendre el funcionament del centre i les línies de treball.
- Col·laborar i participar en l'adequació, manteniment i actualització dels espais i del material terapèutic.
- Realitzar i/o participar en la posada en marxa de nous projectes dins l'àmbit de la seva competència.
- Vetllar per la qualitat assistencial.
- Vetllar pel compliment de la normativa de protecció de dades i confidencialitat.

- Contribuir a la bona convivència del centre.

2.5. Funcions en relació amb altres professionals, comunitat i/o entorn

- Treballar en xarxa amb altres professionals del territori relacionats amb la primera infància per establir, en l'àmbit de la seva competència, mecanismes de prevenció i intervenció comunitària.
- Coordinar-se amb altres professionals de l'àmbit territorial relacionats amb la primera infància, especialment els de l'àmbit sanitari, per participar en tasques de detecció, sensibilització, formació-docència i recerca.
- Informar a altres professionals no sanitaris sobre patologies de la seva competència per millorar la comprensió de la situació de l'infant i la família i la corresponent atenció específica.
- Participar, si escau, en programes de coordinació interdepartamental.
- Coordinar-se amb els diferents serveis públics i/o privats dels àmbits sanitari, educatiu i social, ja siguin generals o específics.
- Conèixer els recursos i institucions de l'àmbit territorial relacionats amb la primera infància.
- Conèixer les característiques sociològiques de la població atesa.

2.6. Funcions en relació a la formació, recerca i docència

- Col·laborar, en l'àmbit de la seva competència, en la formació continuada dels professionals de diferents serveis, alumnes de pràctiques,
- Impartir i/o participar en activitats formatives, jornades, cursos, seminaris i en comissions de caràcter tècnic.
- Transmetre a la resta de l'equip els continguts i els coneixements adquirits en la formació continuada.
- Fer propostes de formació sobre les necessitats detectades per l'equip interdisciplinari o servei.
- Elaborar i participar en estudis, projectes d'investigació, docència i recerca en l'àmbit de l'atenció precoç interns i externs al centre.
- Col·laborar en la formació de pediatres.
- Investigar i analitzar el propi treball i de l'equip.

2.7. Funcions en relació a la coordinació del centre

La coordinació del servei d'atenció precoç pot recaure en un dels professionals que formen part de l'equip, per això, exercirà unes funcions determinades d'acord amb aquesta responsabilitat.

- Vetllar perquè el procés d'atenció a l'Infant i la seva família compleixi els procediments establerts.
- Liderar i motivar l'equip i el servei per a la consecució dels objectius.
- Informar i atendre les famílies i donar resposta a les queixes i suggeriments.
- Fomentar l'adequada coordinació entre la família i el servei.
- Promoure la participació activa a les reunions interdisciplinàries.

- Promoure i garantir la realització de les coordinacions internes i externes del servei.
- Gestionar els recursos humans del centre.
- Participar en la gestió econòmica i administrativa del centre, segons la tipologia del servei.
- Fer de pont entre l'equip del centre i la institució a la qual pertany, segons la tipologia del servei.
- Exercir la representativitat del centre davant institucions i organismes.
- Promoure l'elaboració de la memòria d'activitat, i revisió i actualització dels protocols.
- Recollir les novetats normatives i informar-ne a l'equip, i vetllar pel compliment de tots els requisits de la normativa vigent.
- Promoure la participació dels professionals de l'equip a activitats formatives i de recerca.
- Promoure el coneixement del centre i el funcionament d'aquest a la població de referència i professionals de la zona.
- Fomentar la bona convivència en el centre.

3.PERFIL PROFESSIONAL I APTITUDINAL / ACTITUDINAL

3.1. Perfil professional

El professional de l'àmbit de la neuropediatria del servei d'atenció precoç han de tenir el títol universitari en medicina i cirurgia amb formació acreditada en el camp de la neuropediatria.

3.2. Perfil aptitudinal i actitudinal

Es considera que les persones que treballin com a neuropediatres han de tenir unes competències professionals que li són pròpies en funció de les habilitats i coneixements de tipus tècnic i organitzatiu que han rebut mitjançant la formació i unes altres competències de caràcter més transversal que són comunes i transferibles a diferents contextos professionals, on les competències cognitives i emocionals adquireixen un pes específic.

Entenem per competències cognitives les capacitats i aptituds que la persona ha de tenir per processar informació i obtenir-ne resultats mentre que les competències emocionals fan referència a les característiques, actituds o qualitats particularment significatives que una persona ha de tenir per a la bona realització de les seves activitats i responsabilitats.

Per aquest perfil professional es consideren com capacitats adients les següents:

- Ser competent en els coneixements propis de la neuropediatria.
- Ser coherent amb la tasca professional, tenint en compte el projecte del servei.
- Tenir capacitat d'acollida de demandes i preocupacions implícites i explícites.
- Saber valorar el tipus d'intervenció més adequada.
- Tenir motivació per la qualitat de la intervenció.
- Tenir motivació per la formació continuada en relació a la tasca professional.
- Tenir capacitat de transmetre confiança a la família.
- Respectar el codi deontològic de la professió.
- Saber gestionar els recursos disponibles.
- Tenir capacitat en la presa de decisions.
- Tenir capacitat d'organització i planificació.
- Ser flexible/ tenir capacitat d'adaptació.
- Tenir capacitat d'escolta activa.
- Tenir capacitat de ser assertiu/va.
- Tenir capacitat de ser proper/a i empàtic/a.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'avaluació de la pròpia feina.
- Tenir habilitat per gestionar la informació.
- Tenir habilitats comunicatives.
- Ser respectuós amb les decisions d'altres professionals, prioritzant el benestar de l'infant.
- Tenir capacitat per treballar en equip.
- Tenir capacitat per gestionar les emocions.

4. FORMACIÓ ESPECÍFICA TEORICOPRÀCTICA

La formació específica s'ha d'entendre com a necessària per a tots aquells professionals en actiu o de nova contractació que intervinguin en un determinat àmbit d'actuació. La formació proposada és complementària a la seva titulació bàsica, és la mínima proposada en continguts i durada, i pot ser impartida en la seva totalitat o per mòduls d'acord amb les necessitats específiques dels i les professionals i de l'oferta dels centres docents.

La formació complementària específica hauria de ser, com a mínim, de 12 crèdits ECTS, equivalents entorn les 175 hores presencials, de les quals 50 hores destinades a la realització de pràctiques.

El Comitè d'Expertes i Experts en Formació en l'Àmbit de l'Acció Social es reserva el dret de revisar els continguts d'aquesta formació atenent, en tot cas, a les necessitats canviants de la societat catalana.

Metodologia activa i avaluació de competències

Les institucions que imparteixin aquests continguts hauran d'emprar una metodologia que garanteixi el desenvolupament efectiu de les competències professionals del col·lectiu en el seu lloc de treball.

El conjunt d'hores de formació es pot distribuir en dos grans blocs. Activitats presencials i activitats no presencials. Aquestes activitats s'hauran de repartir, de manera ponderada pels deferents blocs o mòduls de continguts.

Activitats presencials: la metodologia ha de ser activa, incorporant anàlisi d'experiències i treball a partir de casos pràctics. Les classes combinaran l'exposició dels professorat amb el diàleg reflexiu de les persones participants.

Activitats no presencials: assistir a activitats relacionades amb els blocs de contingut d'acord amb el professorat. Participació i treball en grup per a l'anàlisi d'experiències i de casos pràctics que després es presentaran i es debateran a classe.

Es marcaran les hores presencials per bloc o mòdul.

Es fa notar que la distribució d'hores pel que fa al pes de les pràctiques, és orientativa i la seva concreció es deixa a criteri de les institucions que imparteixin aquesta formació amb l'objectiu d'assolir un aprenentatge dinàmic i progressiu, orientat a millorar les competències professionals.

El sistema d'avaluació ha de permetre certificar el desenvolupament de les diferents competències conceptuals, procedimentals o actitudinals, i la capacitat de generalitzar-les als entorns laborals.

En aquest sentit, tant des del punt de vista de la metodologia d'aprenentatge com del sistema d'avaluació, es recomana l'ús de simulacions de casos o d'altres aproximacions a la pràctica real, amb l'objectiu de desenvolupar coneixements, estratègies i habilitats ajustades a les situacions diàries que hauran d'afrontar els diferents professionals.

El Departament Benestar Social i Família es reserva el dret, en cas que ho cregui convenient, de revisar la metodologia i el sistema d'avaluació, com a responsable últim de la qualitat dels serveis que es presten als ciutadans.

4.1. Formació teòrica (125 hores)

4.1.1. Marc normatiu i ètica professional (15 hores)

- La Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. Els serveis socials i les polítiques socials a Catalunya. La Cartera de serveis socials i prestacions socials. La xarxa de serveis d'atenció a la infància.
- La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència vinculada als infants.
- La Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i oportunitats en la infància i l'adolescència.
- Conceptes bàsics: risc social, risc de desemparament, tutela, guarda. Mesures de protecció. Responsabilitats administratives i judicials que es deriven de les mesures de protecció.
- Introducció a l'atenció precoç. El Decret 261/2003, de 21 d'octubre, pel qual es regulen els serveis d'atenció precoç. L'atenció precoç, funcionament dels CDIAP i perfils professionals. El paper del/de la neuropediatre/a en els CDIAP. Protocols d'actuació.
- La protecció de dades.
- La ètica i la deontologia aplicada en l'àmbit de l'atenció precoç.
- Coneixement dels recursos educatius, sanitaris i socials adreçats a la primera infància.

4.1.2. Desenvolupament de l'infant de 0 a 6 anys. Diagnòstic i intervenció precoç en els trastorns del desenvolupament (30 hores)

- El desenvolupament de l'infant de 0 a 6 anys. Definició de conceptes bàsics. Teories del desenvolupament. Bases neurològiques. Signes d'alarma, factors de risc i factors de protecció de la primera infància.
- Prematuritat. Prevenció, factors de risc, seqüeles.
- Retard del desenvolupament. Definició de conceptes bàsics. Prevenció. Valoració clínica. Etiologia. Seguiment. Exploracions complementaries. Diagnòstic. Tractament.
- Trastorns generalitzats del desenvolupament. Tipologia. Etiologia. Prevenció. Criteris d'avaluació. Detecció de necessitats.
- Trastorns emocionals, relacionals i conductuals de la primera infància. Tipologia. Etiologia. Prevenció. Criteris d'avaluació. Detecció de necessitats.
- Trastorns motrius i de l'organització del moviment. Tipologia. Etiologia. Prevenció. Criteris d'avaluació. Detecció de necessitats.
- Els trastorns sensorials, els trastorns de la percepció: la visió i l'audició, i els trastorns del llenguatge. Tipologia. Etiologia. Prevenció. Criteris d'avaluació. Detecció de necessitats.
- Trastorns derivats de la criança. Tipologia. Etiologia. Prevenció. Criteris d'avaluació. Detecció de necessitats.
- Pluridiscapacitat. La discapacitat intel·lectual. La plurideficiència. Tipologia. Etiologia. Prevenció. Criteris d'avaluació. Detecció de necessitats.
- Desatenció, maltractament i abús. Factors de risc. Efectes sobre el desenvolupament de l'infant.

4.1.3. Treball en relació a les famílies (20 hores)

- La família com a context de desenvolupament de l'infant. Models de família: estructures, patrons relacionals, dinàmiques de funcionament, competències parentals, relacions conjugals. Importància del vincle i la seva influència en el desenvolupament.
- El procés de la família amb un fill discapacitat. Ajustament de les expectatives dels pares.
- La multiculturalitat, la infància i l'atenció precoç. Creences i valors.
- Els diferents models de criança.
- Necessitats i demandes de les famílies.
- La detecció i l'atenció a la primera infància en l'àmbit sociofamiliar (treball en xarxa).
- Intervenció familiar.
- Desenvolupament d'habilitats comunicatives en relació a l'infant i la família.
- Treball en grups (pares, infants).
- Indicadors i situacions de risc en la família. Família i risc social.

4.1.4. Coneixements complementaris en la intervenció en neuropediatria (35 hores)

- Psicologia evolutiva.
- Psicopatologia i psiquiatria infantil.
- Classificacions diagnòstiques utilitzades en els CDIAP.
- Altres eines diagnòstiques utilitzades en els CDIAP.

4.1.5. El treball en equip interdisciplinari (15 hores)

- El treball en equip interdisciplinari i la resolució de conflictes: concepte, metodologia, avaluació.
- Les tècniques del treball en equip i de resolució de conflictes.
- Les tècniques d'avaluació del treball interdisciplinari.
- Treball en equip, sistemes de coordinació i continuïtat assistencial.
- Comunicació intra i interpersonal en el treball en equip i la resolució de conflictes.
- El treball de les emocions del professional: recursos personals. Potencialitats i debilitats. Conflictes i dificultats. Barreres i resistències emocionals.

4.1.6. Millora de la qualitat (10 hores)

- Els conceptes generals de qualitat.
- L'avaluació de la satisfacció de les persones usuàries i de les seves famílies.
- Les possibilitats de millora: detecció, priorització, disseny d'accions correctores, implantació i avaluació.
- El disseny d'objectius de qualitat i monitoratge d'indicadors.

- L'elaboració, implantació i avaluació de procediments, protocols i registres per a l'atenció a les persones.

4.2. Formació en pràctiques (50 hores)

La formació en pràctiques s'ha de fer a partir d'un pla d'objectius que reculli el disseny i l'avaluació dels diferents apartats. Aquest pla d'objectius es desenvoluparà entre el centre docent i el centre en el qual es faran les pràctiques, mitjançant tutories, fent un seguiment continuat de cada estudiant per a conèixer el grau d'assoliment continuat dels objectius previstos inicialment.

ANNEX

**PARTICIPANTS AL SEMINARI DE TREBALL
NEUROPEDIATRE/A**

DATES: 30 de juny i 8 de juliol de 2011

ROSA ALVIRA
CDIAP ONA

M. ASUNCIÓN ARACIL MARTINEZ
CDIAP BAULA

NÚRIA BEÀ TORRAS
CDIAP FUNDACIÓ EULÀLIA TORRAS DE BEÀ

CONXA BUGIE ALBADALEJO
CDIAP DAPSI MONTCADA/CDIAP SANT ANDREU/ CDIAP CAD LLEIDA

JESUS ALBERTO LOPEZ CASAS
CDIAP DELTA

ANDRES NASCIMENTO OSORIO
CDIAP GARRAF/CDIAP ASPANIDE

PERE PÉREZ OLARTE
CDIAP GRANOLLERS/CDIAP SANT FELIU

ANA ROCHE MARTINEZ
CDIAP EL PRAT

LYDIA VARGAS SALAZAR
CDIAPDAPSI RUBÍ/CDIAP BAIX MONTSENY/CDIAP SANT ANDREU DE LA BARCA

JOAN VIDAL VALLS
CDIAP ASPACE/CDIAP ORUM/CDIAP URGELL

XAVIER LA LUETA
DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA

MERCÈ CLERIES
DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA

ISABEL CASTELLS
DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA